

Öreigar og kúgaðar þjóðir heims sameinist!

Stéttabaráttan

Málgagn Kommúnistaflokks Íslands/Marxista-Lénínista

STÉTTABARÁTTAN
VIKUBLAÐ
MÁL SVARI
VERKAFÓLKS!

Ársáskrift 3000kr.
Hálfsársáskrift 1800kr.
Ársfjórðungsáskrift 1000kr.
Baráttuáskrift (gildir fyrir heilt ár) 5000kr.

21. tölublað

Þriðjudagur 7. júní

6. árgangur

Verð kr. 60.

Allsherjarverkfallið í Reykjavík

Allsherjarverkfall var á Stór-Reykjavíkursvæðinu 3. júní. Verkalyðsfelögin voru flest með starfandi verkfallsvaktir en þær höfðu litjið að gera að þessu sinni, því atvinnurekendur höfðu liflaastæðu til að hætta ser ut í að brjota verkfallið. Svo langan tíma hafa þeir haft til undirbunings og einnig eru þeir hræddir við að stýggja verkafólkið sem hefur synt afl sitt með skæruverkföllunum og með því að taka frumkyððið í sínar eigin hendur. Þó voru framin minni hattar verkfallsbrot, en verkfallsverðir stöðvuðu vinnu verkfallsbrjótanna strax og þeir frettu af þeim. Astæða er til að folk se vakandi fyrir brotum á yfirvinnubanninu og verkföllum og tilkynni þau strax til verkalyðsfelaganna.

Dagsbrún með opið hús

Dagsbrúnarverkamenn höfðu akveðið undirskriftasöfnun til að krefjast felagsfundar þar sem rætt yrði: 1) Gangur samninganna 2) Baráttuáðferðir í kjaradeilunni 3) Önnur mál. Su undirskriftasöfnun var o-nauðsynleg að þessu sinni því Dagsbrún var með Opið hús í Línarhæ þennan dag. Þar voru kaffiveitingar, skemmtiatriði og opin mælendaskra. Greinilegt var að mikill hugur er nu í mönnum því fyrir fullu hús heyrðist engin rödd sem vildi gefa harsbreidd eftir, en margir eru óanægðir með forystuna og gang mala. Það veikleika-merki forystunnar að snúa baki við baráttunni fyrir því að

verkamenn geti lifað af dagvinnutekjum, veldur því að mörgum baráttufusum verkamenninum sviður. Nu er um að gera að láta kné fylgja kviði og halda felagsfundi í verkalyðsfelögunum um allt land en því hefur verið storlega abotavant. Þetta Opna hús se mjög jakvætt spor á braut sem stjornin ætti að halda ser við er það ekki akvarðanatækt um framkvæmdir. Felagsfundur í Dagsbrún hefur ekki verið haldinn síðan 24 apríl en timinn sem liðinn er hefði att að gefa astæðu til fleiri funda en nokkru sinni fyrr í araraðir.

Baráttan gegn verkfallsbrjótunum

Eitt var það félag sem ekki sat auðum höndum þokkra stund í verkfallinu í Reykjavík. Það var Félag starfsfólks í veitingahúsum. Þetta félag, sem

Framhald á bls. 2

Frá útifundi Baráttueiningar í Reykjavík 1. maí 1977. Aðalkrafa Baráttueiningar var lífvænleg laun fyrir 40 stunda vinnuviku. Þetta er sú krafa sem verkafólk fylkir sér um.

Gefum hvergi eftir

Verkföll eru baráttutæki verkalyðsins sem hann beitir af neyðarorsökum í vörn gegn yfirgangi og ofs oknum borgaranna. Þær birtast í hinum margvislegustu myndum s.s launaskerðingum, sihækkandi opinberum gjöldum og gifurlegri verðbólgu. Þetta þrennt leiðir ohjakvæmilega af ser lengingu vinnudagsins hjá því verkafólki sem er það mögulegt. A kreppu tímum leiðir minnkandi groði auðherrans vegna þess að hann neyðist til að selja vöruna langt undir gildi (kostnaðarverði) og að markaðurinn samleypir vegna hinnar hörðu samkeppni, til þess að framleiðslan dregst mikið saman eða stöðvast. Afleiðingin er aukin byrði verkafólksins, örbirgð og atvinnuleysi innan um allsnægtir sem of mikið hefur verið framleitt af. Verkafolk í auðvaldsþjóðfelagi borgarastettarinnar ber enga abyrgð á taumlausri gröða fíkn auðherranna. En borgarar nír með dyggum stuðningi stettasamvinnumannanna jnnan rað verkalyðsins segja því að taka ábyrga afstöðu, herða sultarolina auka við sig vinnubræðdominn og brjota nu ekki niður "þjóðarbiðið" með því að fara í verkföll sem skerða gröða auðmannanna og neyða þa til að semja um mannsæmandi kjör til handa alþýðunni.

Verkföll verkafólks

Það hefur sýnt sig að grundvallarmunur er á þeirri skæruverkfallsbaráttu sem hafnarverkamenn komu á stað og sýndarverkföllum ASI forystunnar. Skæruverkföllunum var hrundið af stað til að vekja og auka stettarmeðvitund verkafólks.

Tilgangur verkamannanna var að lata atvinnurekendur finna fyrir skæðasta verkfallsvopninu og til að lysa óanægju með starfshættj og stettasamvinnustefnu ASI forystunnar. Ætlunin var að þessu vopni yrði beitt og það ekki bara til að knýja fram lífþúsund (en krafa ASI er nu orðin að þeirri jölu) heldur til að krefjast lífvænlegra launa fyrir dagvinnu. Hvort skæruverkföllin eru lögleg eður ei stendur engin spurning um því í augum atvinnurekenda er vinpulögjöfin litið annað en pappirsgagn, það sanna mymörg dæmi um brot þeirra á henni. Nu notfæra þeir ser hana til að reyna að höfða til löghlyðni verkafólks og sla vopnið ur höndum þess. En sigur þeirra er tímabundinn, skæruverkfallsvopnið er enn til staðar hvenær sem verkafolk þekur sig saman um að beita því og það verður örugglega gert.

Starfshættir ASI forystunnar

Þegar út í verkföll er farið á að beita þeim þar sem þau bera skotastan arangur og knýja atvinnurekendur til hagsstæðra samninga fyrir verkalyðinn. Verkalyðsstettin leggur af skorti sinum og neyð knúin af arðráni og kugun ut í þessa baráttu. En ASI forystan sem alltaf gengur erinda afvinnurekenda meðal verkafólks gerir allt sem i hennar yaldi stendur til að draga baráttuna á langinn. Hun ber ekki einungis klæði á vopn verkafólks heldur rogast einnig með skjöldinn fyrir atvinnurekendur. Að forysta verkalyðsins skuli standa gegn þönum i hita baráttunnar synir að eining verkalyðsins á stettargrundvelli næst ekki fyrr en nyir traustir menn eru fengnir til að leiða baráttuna sem fjöldabaráttu. Stettasamvinnu-menn eru klofningsmenn sem kljúfa baráttueininguna. ASI hefur nu tekið upp afbrigði "skyndiverkfalla" sem boðuð eru með löngum fyrirvara, og þar af leiðandi miklu mattlausari aðeins til að reyna að koma i veg fyrir skæruverkföll. En það er okkar að læra af reynslu fyrri ara og taka upp baráttuna syo við verðum ekki svelt til hlyðni.

DAGSKRÁ Dagskrá í Reykjavík, sunnud. 5. júní

40. sjómanna-dagsins

Dagskrá við Hrafnistu

1. Luðrasveit Hafnarfjarðar leikur frá kl. 13.30, stjórndi Hans Ploder Fransson.
2. Athöfnin sett og kynnt. Kynnir: Anton Nikulasson.
3. Luðrasveit Hafnarfjarðar leikur Íslands Hrafnistumenn.
4. Petur Sigurðsson, form. Sjómannadagsráðs í Reykjavík og Hafnarfirði, flytur ávarp og les hornsteinskjal.
5. Matthías Bjarnason, heilbrigðis- og tryggingarab-herra, leggur hornstein og flytur ávarp.
6. Kirkjukór Hafnarfjarðar syngur sálm, stjórndandi Pall Kr. Pálsson.
7. Biskupinn yfir Íslandi, herra Sigurbjörn Einarsson, flytur vigsluorð og bæn.
8. Luðrasveit Hafnarfjarðar leikur þakkargjörð eftir Sigfús Halldórsson, sem hann tileinkaði Sjómannadeginum 1972.
9. Húsið opnað til synis fyrir almenning til kl. 19.00.

08.00 Fánar dregnir að húni á skipum í Reykjavíkurb-höfn.
10.00 Leikur Luðrasveit Reykjavíkur lett lög við Hrafnistu.
11.00 Sjómannamessa í Dómkirkjunni. Biskupinn yfir Íslandi, herra Sigurbjörn Einarsson, minnst drukknaða sjómanna, sera Hjalti Guðmundsson þjónar fyrir altari. Magnús Jónsson, Dómkörinn í Reykjavík og Dómkörinn í Gautaborg syngja; organisti Ragnar Björnsson.
Blómsveigur lagður á leiði óþekktar sjómannsins í Fossvogskirkjugarði.

Hátíðahöldin í Nauthólsvík

13.30 Leikur Luðrasveit Reykjavíkur.
13.45 Fánaborg mynduð með fánum stettarféлага sjó-manna og Íslenskum fánum.
14.00 Ávarp:
a. Fulltrúi ríkisstjórnarinnar, Matthías Bjarnason, sjávarutvegðráðherra.
b. Fulltrúi utgerðarmanna, Jónas Haraldsson, skrifstofustjóri L.I.U.
c. Fulltrúi sjómanna, Petur Sigurðsson.
d. Garðar Þorsteinsson, ritari Sjómannadagsráðs, heiðrar sjómenn með heiðursmerki dagsins.
Pulur og kynnir, Anton Nikulasson.

Kapprobúr o.fl.:

1. Kappsigling
2. Kapprobúr
3. Björgunar- og stakkasund
4. Koddaslágur
5. Þýrla Landhelgisgæslunnar sveimar yfir Naut-hólsvík.

Sjómannadagur dagur Sjómannanna?

Um síðustu helgi var fertugasti sjómannadagurinn haldinn hátíðlegur um land allt. Á flestum stöðum talaði fulltrúi utgerðarmanna um hetjur sjavarins og formenn sjómannadeilda og felaga reifuðu kjaramalín og minntust latínna felaga. Sjómannadagsráð Reykjavíkur og Hafnarfjarðar helt tveggja-daga hátíðarhöld í tilefni afmælisins. Dagskra þessarra hátíðarhalda var hreint ut sagt hneyksli og ovirðing við alla sjómenn. Er hún birt her stjorn raðsins tilhaðungar. Það er hneyksli að i tveggja daga hátíðardagskra með luðrablaestri og salmasöng skyldi aðeins tvisvar hafa verið smuga fyrir ræðumann ur röðum sjómanna. Og það er hrein ovirðing fyrir sjómenn að i bæði skiptin skyldi verða fyrir valinu Petur Sigurðsson alþingismaður sem hamingjusamlega hefur verið sparkað ur öllum trunaðarstörfum á vegum Sjómannasambandsins. Framhald síðu 3.

Rafvirkjar hjá Reykjavíkurborg í verkfalli

Félag íslenskra rafvirkja hefur boðað verkfall hjá Reykjavíkurborg fra og með 6. júní. Ekki er akveðið hvenær því líkur. Þetta verkfall er sennilega eina verkfallið sem boðað er með þessum hætti, og eina verkfallið sem er otímabundið. Þetta verkfall er boðað með þessum hætti til að leggja áherslu á nokkrar serkröfur, sem samningamenn Reykjavíkurborgar hafa ekki fengist til að ræða. Mikilvægt er þó aðalkrafan um að Reykjavíkurborg viðurkenni nu Félag íslenskra linumanna, sem samningsaðilla fyrir þa linumenn sem vinna hjá Reykjavíkurborg Hingað til hefur samninganeftd borgarinnar, serstaklega Magnús Oskarsson þverskallaast við og neitað allri umræðu um þetta sjálfsagða rettinda mal. Það má meðal annars benda á að ríkið hefur gert samning við Linumannafelagið og þar eru linumenn því töluvert herra launaðir en hjá Rvk. borg. Það verður að teljast nokkuð einkennilegt þegar litill þopur manna neyðist til að gripa til þessarra aðgerða aðeins vegna drottunga eins manns, Magnúsar Oskarssonar. Ef samningar Felags íslenskra linumanna nast i gegn væri það töluverð kjarabot fyrir 10 eða 12 manns sem færu á þessa

samninga, en þetta er samt tiltölulega litill hækkun fyrir borgina ef miðað er við heildar launakostnaðinn. Allavega verður ekki æð að Reykjavíkurborg komist lettara fra þessu með því að fa á sig verkfall, sem stífni þeirra hefur nu leitt til. Magnús Oskarsson og co. hafa verið að reyna að ljuga því til i Mogganum að þeir hafi gert einhverjaserstaka samninga við Dagsbrún fyrir þessa menn. En sannleikurinn er sá að i síðustu samningum "gleymdu" Guðmundur J. og Magnús O. að semja um kjör þessarra manna eins og þeir höfðu þó lofað. Síðan þa hefur Rafmagnsveita Reykjavíkur, en þar vinna þessir linumenn, reynt bæði með hotunum og loforðum að gera þessa menn að fastraðnum starfismönnum. Verkstjórnar og aðrir yfirmenn RR hafa tekið þessa menn fyrir einn og einn og látið þa vita, undir ros að framtíðarstarf byggðist á því hvort þeir væru á samningum BSRB eða ekki. Með þessum og öðrum alika aðferðum hefur þeim tekist að fa örfaa til að gerast fastraðnir starfsmenn, en allur þorinn hefur algjörlega neitað öllum undan-slætti og mun ekki gefast upp þratt fyrir hotanir Magnúsar O og co. Samstaðan mun sagra.

LEIÐARI:

Láglaunastefnan

Helsti boðskapur ASÍ í þessum kjarasamningunum er að minnka þann tekjumun sem fyrir hendi er í þjóðfélaginu. Þessi ætlan ASÍ, að ráðast gegn ranglatrí tekjuskiptingu í þjóðfélaginu, er ekki aðeins sanngjörn, heldur líka nauðsynleg.

Það er því mikilvægt að þessi baratta nái raunverulegum árangri. En hvernig er þá staðið að því að hrinda þessari stefnu í framkvæmd?

Su aðferð sem ASÍ kaus að nota var að setja fram kröfuna um að lægstu laun hækkuðu upp í 100 þús. kr. á manuði, en önnur laun þar fyrir ofan attu að hækka um sömu kronutölu. Ef við horfum framhjá því að þessi krafa gerir ráð fyrir því að verkafolk afli 30% teknanna með yfirvinnu, en litum aðeins á það hvernig þessarri kröfu er ætlað að minnka tekjumuninn. Þá verður fyrst að athuga hvaða tekjumun minnkar þessi krafa. Ju svarið er einfalt. Launajöfnunarstefna ASÍ minnkar aðeins þann auðsæja mun sem er milli utgefinna taxta verkalyðsfelaganna en hreyfir vart við öðrum þáttum þessa mals. Þessi oðra lausn ASÍ forystunnar er ekki nema halfur sannleikur inn. Tekjuskiptinguna í þjóðfélaginu er ekki einfaldlega hægt að lesa út ur launatöxtum verkalyðsfelaganna. Þar kemur t. d. ekkert fram um að konur hafa 50% lægri laun en karlar og þann launamun leiðrettir jafnlaunastefna ASÍ ekki. Í kaupstöxtunum kemur heldur ekkert fram um "launamuninn" milli verkafolks og atvinnurekenda, en þar er einmitt að finna hinn raunverulega launamun í þjóðfélaginu. Ef ASÍ hefði haft raunverulegan áhuga á að minnka launamuninn í þjóðfélaginu þá hefðu þeir í fyrstu hönd snuist gegn tekjumuninum milli atvinnurekenda og verkafolks en í öðru lagi tekjumismuninum innan verkalyðshreyfingarinnar. Raunar ætti það ekki að vera annað en einfalt framkvæmdaratriði að minnka þann tiltölulega litla mun.

Í stað þess að beina spjótunum inn á við hefði nú átt að setja kröfuna um lífvænleg laun fyrir dagvinnu og að þau laun væru þá skattfrjals. Ef við ætlum okkur að jafna tekjumismuninn í þjóðfélaginu þá verðum við að snúa okkur að honum þar sem hann er að finna. Það verður aldrei mikill árangur af barattunni ef við gerum minnihattar atriði að aðalatriðum, en gleymum aðalatriðunum.

Við skulum gera okkur grein fyrir því að megintekjumunurinn í þjóðfélaginu er milli verkafolks og atvinnurekenda. Það sjaum við best á því að á Íslandi er þjóðarframleiðslan á mann su þriðja hæsta í heiminum, en launin eru samt einhver þau lægstu sem þekkjast. Á þessu sjaum við að aðalatriðið er ekki að leiðretta nokkur hundruð þúsund króna launamun milli ofaglærðra og faglærðra verkamanna. Aðalatriðið er að minnka þann milljóna mun sem er á milli launafolks og atvinnurekenda.

Fyrsta skrefið í þeirri barattu er að ná fram lífvænlegum launum fyrir dagvinnu og skattlágingu á auðherrana í stað verkafolks.

5/6 1977.

Nýjustu fréttir!!

Hinir geysivinsælu gíróseðlar Stéttabaráttunnar eru brátt að leggja upp í enn eina hringferð um landið. Nokkrir áskrifendur virðast enn ekki hafa efni á að greiða að fullu gjöld sín fyrir '76, en þeim skal bent á að eftir því sem málstaður blaðsins vinnur á, fá þeir gjöld sín endurgöldin.

Kvartanir hafa borist undan slæmum frágangi og útliti á blaðinu. Áður en blaðið kemur í póstkassann þinn, hefur ýmislegt skringilegt skeð. T. d.

hefur blaðið verið vélritað, sett upp, prentað, blaðað, límt, skorið, brotið, merkt og sent út. Fyrir nú utan það að greinar hafa verið samdar, en við það mættu lesendur vera duglegri. Allt þetta kostar tíma og merkilegt nokk - peninga. Eins og sjá má er ritvélin okkar orðin lúin, en það stendur til bóta frá næsta blaði.

Að lokum lesendur góðir, kjörorð okkar allra er: BORGUM BLAÐIÐ - BÆTUM BLAÐIÐ!

HVERNIG KEMST ÞÚ Í SAMBAND VIÐ KOMMUNISTAFLOKK ÍSLANDS/ML?

Miðstjórn og ritstjórn Stéttabaráttunnar: sími 27810 og posthólf 1357 121 R. eignig í Rauðu Stjórnunni bokabúð, Lindargötu 15 opin mánud. til föstud. kl. 15:00 - 18:30.

Hafnarfjörður Fjola Rögnv. Reykjavíkurvegi 24

Akureyri Jón Atli Játvarðsson Hafnarstræti 23 Snæfellsnes: Sigfús Almarsson Hellisbraut 10, Hellissandi. Ísafjörður: Kristinn Karlsson Fjarðastræti 7. Neskaupsstaður: Messiana Tomasdóttir, Píljuvöllum 38. Suðurnes: Einar Jonsson, Solvallaötu 40c, Keflavík.

Allsherjar-vekfallið

FRH...

telur 400 manns en ætti að telja um 800, hefur verið alveg dauft og staðið utan við alla barattu þar til í vetur. Þá tok barattufust folk sem var óanægt með starfsleysi stjórnarinnar sig saman og bauð fram listu. Þau sigruðu glæsilega og síðan hefur felagið haldið 12 fundi með atvinnurekendum og það því fram með harðfyllgi að hafa nú alika kaup og folk í fiskvinnslu, en þau voru 4 töxtum neðar en lægsti taxti Dagsbrunar. Svo mikið hefur aunnist og þó er enn langt í land.

Eigendur veitingahusa hafa vanist því að geta brotið boðuð verkföll án þess að nokkur hafi skipt ser að því. Þeir heldu uppteknum hætti ymist meðvitað eða omeðvitað og kom þeim það mjög á ovart að verkfallsverðir skyldu labba sig inn til þeirra og athuga hvort farið væri að lögum.

Þar sem verkfallsverðir urðu varir við verkfallsbrot lokuðu þeir staðnum og limdu upp miða þess efnis. Ekki voru eigendur veitingastaðanna á eitt sattir með þetta og opnuðu t. d. Oðal, Brauðbær og Skrinan aftur, þó svo þeir hefði fyrir gert retti sínum til að hafa opið. Var sett á verkfallsvarsla fyrir utan þessa staði.

Vietnam.....

Framhald af baksíðu

trúa PLO hér á landi og hlutverk þennar se að styðja frelsisbarattu Palestinuaraba og vinna að viðurkenningu PLO. Trotskystum og salufelögum þeirra fannst hins vegar afar mikilvægt að í skrifum um Palestínu væri greint frá öllum þeim "straumum" og lækjarþrænum sem til væru í palestínskum stjórnmálum. Það er stor spurning sem folk verður að ihuga er það hyggst styðja frelsisbarattu uti í heimi. Hvort er mikilvægara að utlista fyrir folki straumfræði í

Verkfallsvörslu Dagsbrunar var tilkynnt að komið hefði til ataka fyrir utan Skrinuna og þrátt fyrir að Guðmundur J Guðmundsson segði að 100 manns þyrfti til að loka hverjum stað, for varslan til aðstoðar. Verkfallsverðir höfðu yfirhöndina á öllum stöðunum en viðbrögð eigenda Oðals voru þannig að Dagsbrunarmenn akvaðu að setja á hann aðflutningsþann með löglegum fyrirvara. Í Brauðbæ var eigendannum svo annað um aurana sem hann hafði fyrir gert retti til að græða, að hann reðst á konu sem stoð vörð og síðan í illsku sinni með spörkum á aðra verð sem stoðu í dyrunum. Hann ásamt eigenda Oðals sem hafði staðið fyrir utan og verið með ospektir líka voru fljótlega yfirbugaðir af verkfallsvörðunum og færðir innfyrir af lögreglunni. Klukkan 8 fellst eigandinn á að loka Brauðbæ.

Varslan við Cesar

Tilkynning var sett í útyrpið um kvöldið til að skora á felaga í ASÍ að koma til aðstoðar við að loka þeim vinveitingahusum sem brytu verkfallið. Fljótlega safnaðist stor hopur á skrifstofu felagsins og þaðan voru skipulagðir hopar á hvern stað. Reyndust þeir staðir sem opið höfðu vera löglegir nema Cesar. Þar hafði verkfallið verið brotið þannig að eigendurnir höfðu latið þrifa staðinn um daginn. Reyndu þeir sem í dyrunum

um stöðu að æsa upp drukkið folk sem var komið til að skemmta ser og fa það til að ráðast á verkfallsverðina. Kom þá til harðra ataka og urðu sumir af þeim alkohólþyrstu sér til storskammar en verkfallsverðirnir stoðu þett saman og hleypu engum inn nema þeim sem þátt tóku í samningaviðræðum sem foru fram fyrir innan. Cesar hefur aldrei viðurkennt felagið sem samningsaðila en klukkan langt gengin í ll þegar verkfallsverðir höfðu algerlega náð undir sig tröppunum fyrir utan baðst eigandi Cesar, Herluf Clausen jr. afsökunar fyrir hönd Cesars og að hann skyldi abyrgjast að þetta kæmi aldrei fyrir aftur. Þar með viðurkendi hann felagið og þó svo að sárt hafi verið fyrir verkfallsverðina að vikja fra eftir að hafa sigrad, ma segja að fullkominn sigur hafi náðst enda var samstaðan goð. Að lokum ma geta þess að hefðu þjonar ekki svikist undan merkjum hefði enginn þessarar staða get að haft opið.

Samninganefnd ASÍ uthlutaði starfsfolki í veitingahusum miðvikudegi sem verkfallsdegi í starfsgreinaferkföllunum. Þótti folk þetta kyndug ráðstöfun því t. d. væru öll vinveitingahus lokuð á miðvikudögum. Trunaðarmannaráð Felags starfsfolks í veitingahusum hefur nu til athugunar að flytja verkfall sitt yfir á fimmtudag eða laugardag.

sem hún kemur fram". Töldu andstæðingar breytingarinnar að hún gæfi hættulegan kost á "moðhausakenningu" ef andstæðingurinn væri ekki afmarkaður við USA. Hins vegar væri fyrri tillagan lagmarksgrundvöllur. Kannski er lagmarksgrundvöllur nu orðið afmarkaður grundvöllur? Flutningsmenn breytingarinnar bentu á að ekki væru allir sammála um að Bandaríkin væru höfuðandstæðingurinn alls staðar í heiminum. Upprunalega tillagan var samþykkt. Formaður hinna nýju samtaka var kjörinn Örn Olafsson. Fyrst um sinn á m. k. munu aðeins tveir hopar starfa þar. Afriku- og S-Amerikuhopur.

BSRB: Rýmri verkfallsrétt

Samkvæmt verkfallsréttarlögunum frá 1976 sem nu koma til framkvæmda í fyrsta sinn hafa einstök aðildarfelög engann verkfallsrétt, heldur er hann hjá heildarsamtökunum. Verkfallsrétturinn nær einnig aðeins til rammasamningsins en ekki til sersamninga felaganna. Samningsaðstaða hinna einstöku felaga er því jafnslæm sem fyrr. Enn verða þau að luta urskröi "hins hlutlausar" Kjaradoms ríkisvaldsins. Reynslan af Kjaradomi er hins vegar su að í domum sjnum tekur hann aðeins mið af oskum og vilja ríkisvaldsins en hefur að engu rökstuddar kröfur launþega um kjarabætur. Þegar felögin eiga að semja um sínar sérkröfur (s. s. vinnuáðstöðu, röðun í launaflokka o. fl.) hafa þau ekki það afl til að ná þeim fram sem verkfallsvopnið gefur. Því er bryn nauðsyn fyrir opinbera starfsmenn að ná þegar fram rymkun á samningsréttinum.

Ároður gegn verkfallsrétti.

Borgararnirog ríkisvald þeirra vita mætavel hver styrkur verkfallsvopnið er fyrir verkalyðinn. Þess vegna hafa þeir rekið stöðugan ároður fyrir því meðal felaga BSRB að hag þeirra se betur borgið an verkfallsrettarins. "Rök" þeirra og handþenda þeirra hafa m. a. hljómað á þessa leið: "fai opinberir starfsmenn verkfalls-

rétt verða þeir að afsala sér æviraðningunni" og "verkföll eru óþarfa baggi fyrir okkur, því við faum-an barattu-alltaf sambærilegt við það sem ASÍ semur um". Slíkur ároður hefur því miður att greiða leið inn í raðir opinberra starfsmanna, svo stórir hopar þeirra eru enn andsnunir allri rymkun á verkfallsréttinum. En samt sem áður fer þeim sífellt fjölgandi sem sjá nauðsyn þess að retturinn verði rymkaður. Í atkvæðagreiðslu haustið 1975 um það hvort opinberir starfsmenn vildu fullan samningsrétt, var yfirgnæfandi meirihluti því fylgjandi. Að visu var þáttakan í atkvæðagreiðslunni ekki nogu goð. Ároður og umræða um verkfallsréttarmálið verða því að halda áfram og af miklu meiri krafti innar raða BSRB. Framsækið folk innan felaganna verður að bindast samtökum um að halda malinu vakandi og knýja á um framkvæmd þess. Öðrum kosti getur forystan latið við það sitja að setja fram kröfuna um fullan verkfallsrétt an þess þó að standa á henni í samningum við ríkisvaldið.

Samningsvaldið til felaganna.

Í kröfugerðinni sem BSRB hefur nu lagt fram er að finna mörg atriði sem fremur ættu heima innan sérkröfugerðar eipstakra felaga. Sem dæmi ma nefna kröfurnar um vinnu-

tímastyttingu hjá kennurum. Með þessu reynir forystan að "fara framhjá" lögunum og taka sum þeirra mál sem litil von er jalin á að ríkið samþykki ut ur sérkröfunum og setja þau inn í aðalkjarasamning. Þarna er farið inn á braut sem er bæði röng og hættuleg. Samningsvaldið er dregið fra felögunum enn meira en komið er. Það er einnig í meira lagi hæpið að lata opinbera starfsmenn samþykkja eða hafna samningsdrögum sem samanstanda af fjölda atriða þeim oviðkomandi, og sem þeir hafa haft mjög skamman tíma til að kynna sér. Slíkt er vart til þess fallið að byggja upp þá samhelðni sem er nauðsynleg til að fa 50% þátttöku í atkvæðagreiðslu um samningana.

Í kröfugerðinni felst því viðurkenning á því (og í rauninni oskum) að felögin sjalf hafi sem minnstan samningsrétt, heldur eigi völdin að vera í höndum aðalsamninganefndar. Í stað þess að taka ur höndum felaganna sermal þeirra vegna þess að felögin hafa ekki verkfallsrétt verður að viðurkenna þörfina á honum. Ef ríkisvaldið er ekki til viðræðu um að veita felögunum slíkan rett er vert að hafa í huga orð formanns BSRB á fjölda fundi samtakanna í Haskolabíói fyrir tæpum tveimur árum. Þá sagði hann: "Við faum aldrei verkfallsréttinn nema við tökum okkur hann

Hreinn gróði 500 milljónir samt ekki hægt að borga hærra kaup

Almenningur verður að taka tillit til afkomu fyrirtækja og stöðu þjóðarbus, hefur löngum verið viðkvæði atvinnurekenda við kaupkröfum verkalyðs. Þessi röksemd hefur margsinnis verið notuð til rettlættingar kaupþekknum og smansamningum. Meira að segja "verkalyðsforystan" hefur gengist inn á hana og hagað kröfum sínum eða kröfuleysi samkvæmt því. Það þarf ekki að fjölyrða um sviksemi slíkrar stefnu. Bokhaldstap er ekki mælikvarði á stöðu fyrirtækjanna. Fyrst og fremst vegna afskriftareglna sem gera auðherrunum kleift að skjóta undan milljunum krona frá skatti. Þott ekki væri annað, er samþykki verkalyðshreyfingarinnar við rökum atvinnurekenda faranleg. En

hér er ekki um heimsku foringjanna að ræða heldur stafar afstaða "verkalyðsleiðtoganna" af politískri stöðu þeirra sem fimmta herdeild burgesa-stettarinnar innan verkalyðs-stettarinnar. Skyldur þeirra og abyrgð tengjast eingöngu hagsmunum auðherranna ekki verka lyðsins.

Í ár er ekki hægt að bera við leigjari afkomu fyrirtækjanna. Arsskyrslur og aðalfundir fjögurra af stærstu einokunarfyrirtækjum höfendis afhjupa svo ekki verður um villst allan barlóm atvinnurekenda og syna storbætta afkomu fyrirtækjanna. Her er um að ræða Coldwater Seafood Corp., utíðu Sölumiðstöðvar Hraðfrystihúsanna í Bandaríkjunum, Icelandic Products Inc, dotturfyrirtæki SÍS í USA, Eimskipafélag Íslands og Flugleiðir. Velta fyrstu fyrirtækjanna tveggja jökst um tæplega 50% á s.l. ári. Hreinn gróði hinna síðarnefndu nam rumum hálfum milljarði.

Her á eftir verður gefið smáfrírlit yfir þær helstu niðurstöður sem fram komu á aðalfundum þessarar fyrirtækja.

Coldwater

Niðurstaðan af aðalfundi SH synir glögglega tvennt: Annars vegar að einokunaraðstaða SH hringsins styrkist stöðugt. Hann hefur nu innan sinna vebanda 77,4% af framleiðslu allra hraðfrystihúsa á landinu eða meira en 3/4. Hins vegar að fjarmagnsutflytningur ísl. auðfyrirtækja til utlanda eykst jafnt og þétt. Í dag er Coldwater stærsta fyrirtækið sinnar tegundar í Bandaríkjunum og eitt hið stærsta í heiminum. Það hefur skotið afturfyrir sig auðfyrirtækjum frá öflugum fiskveiðipjóðum eins og Noregi og Kanada. Og það hyggst ekki lata við þetta sitja. Nu er fyrirhuguð bygging nýrrar fiskiðnaðarverksmiðju í Boston sem mun hafa gífurlegan kostnað í för með sér.

Árið 1976 var velta fyrirtækisins í USA 27,6 milljarðar króna. Það merkir 45% aukningu frá 1975. Framleiðsluaukningin, nam 9,6% (úr 64.916 lestum í 71.130 lestim). Verðmæti utflyttings frystihúsa innan SH var á s.l. ári 20,6 milljarðar. Þetta eru háar tölur. Skyldi ekki vera hægt að greiða hærra kaup fyrst allt gengur svona vel? Nei, ekki aldeilis. Þratt fyrir bættu afkomu og storbætta veltu lysti Gunnar Guðjónsson stjornarformaður SH því yfir að fyrirtækið gæti ekki tekið á sig aukinn kostnað (vegna launahækkana) án þess að stöðu þess væri stefnt í stóran voða. Þeir eru samir við sig.

Icelandic Products (SÍS)

Dotturfyrirtæki SÍS í USA var ekki heldur á flæðiskeri stótt seinasta ár. Velta þess nam 9 milljörðum og 300 milljunum krona. Aukning frá fyrra ári var 42,5%.

Þæði SH og SÍS lýstu yfir mikilli ánægju með afkomuna sem og markaðshorfor. Enda ætla bæði fyrirtækin að leggja uti

nýja fjárfestingu í Bandaríkjunum sem kosta munu hundruð milljóna.

En hvernig stendur þá á þessum stöðuga barlomi gagnvart rettindakröfum þess folks sem skapað hefur auð þessarar fyrirtækja, verkalyðnum? Hvernig getur SH byggt nýja verksmiðju þegar peningar eru ekki einu sinni fyrir hendi til að greiða starfsfólkinu kaup til að lifa af? Spyr sá sem ekki veit?

Eimskip og Flugleiðir.

Eimskipafélagið er frægt fyrir óbilgirni sína gagnvart verka lyðnum í samningum og rettindum málum hvers konar. Það er því fróðlegt að skoða ástandið í þeim herbuðum nu. Skyldi kugun fyrirtækisins á verkamönnum um hafa borið einhvern arangur. Já, svo sannarlega. Á aðalfundi félagsins nýlega var samþykkt að greiða 10% arð til hluthafa (á moti aðeins 2,95% hjá Flugleiðum). Samtímis var lýst yfir að félagið gæti ómögulega staðið undir auknum utgjöldum s.s. ef kaupkröfur verka folks næðu fram að ganga. Akveðið var að vegna goðrar afkomu skyldi hlutafé fyrirtækisins aukið um 10% svo unnt væri að þenja ut starfsemi félagsins.

En það er frá aðalfundi Flugleiða sem storkostlegustu tölur berast um utpenslu og gróðraukningu einokunarfyrirtækjanna. Skýrslur Flugleiða sýna goða afkomu á flestum sviðum. Heildartekjur jukust úr 12.109 milljunum 1975 í 15.701 milljónir 1976. Afskriftir namu 466 milljunum og hreinn gróði var 462 milljónir. Fram kom á aðalfundinum að afgangur til raðstöfunar samkvæmt rekstrarreikningi síðasta árs er samtals 685 milljónir á moti 512 milljunum árið áður. Tekið skal fram að hér er ekki einungis um að ræða rekstur flugfélaganna beggja Loftleiða og FI. Samsteypan nær yfir fjölda dotturfyrirtækja og hlut-

Fra aðalfundi Sölumiðstöðvar Hraðfrystihúsanna á Hotel Sögu.

Fra aðalfundi Flugleiða á Hotel Loftleiðum.

deildarfyrirtækja s.s. Air Bahama, Cargolux, Hotel Loftleiðir Bilaleigu Loftleiðaofl. ofl. Samtals veltu þessi fyrirtæki um 30 milljörðum.

Aðalfundurinn samþykkti að greiða hluthöfum 2,95% arð jafnframt því sem lýst var yfir að aukinn launakostnaður gæti hreinlega kipt fótum undan fyrirtækinu.

Ekki hægt að borga hærra kaup

Ef niðurstöður þessarar fjögurra aðalfunda eru dregnar saman kemur í ljós að tvennt er þeim öllum sameiginlegt. Í fyrsta lagi að afkoma fyrirtækjanna hefur sjaldan eða aldrei verið betri og mögulegt er að greiða hana arð til hlut-

hafa.

Í öðru lagi að enginn þeirra telja sér fært að greiða hærra kaup til starfsfólksins. Verka-folk skal SKO ALDEILIS ekki fa þeina hlutdeild í milljóna-gróðanum.

En við segjum: Hingað og ekki lengra. Undanfarin ár hefur verkalyðurinn verið neyddur til ómælanlegra forna vegna lyðskrums um slæma stöðu atvinnufyrirtækjanna. Og nu þegar veltan eykst vilja auðmennirnir halda áfram á sömu braut og herða kjaraskerðinguna. Það er kominn tími til að sýna þessum herrum hvar Davíð keypti ölið. Felagar, fram til barattu.

FRAMHALD AF BAKSIÐU

Ræða Sigurðar Jóns Ólafssonar á 1. maí

ra stofnana í höndum mútubægrar verkalyðsforystu, sem fyrir löngu hefur yfirgefið grundvöll verkalyðsstettarinnar. Þess vegna leggjum við í dag höfuðáhersluna í verkalyðsmálum á vígórðin: Lífvænleg laun fyrir 40 st. vinnuviku. Gegn stettasamvinnu ASÍ - Gerum verka lyðsfélögin að baráttutækjum.

Svo vikið sé að ástandinu í heiminum í dag þá einkenist það fyrst og framst af tvennu: Annars vegar er stríðsundirbúningur risaveldanna, Bandaríkjanna og Sovétríkjanna, sem ögna tilveru mannkynsins með heimsvaldabrétti sínu; hins vegar er sívaxandi barátta kugaðra og smárra þjóða fyrir fullu sjálfstæði og frelsi. Bandaríkin eru smám saman að missa forrættindaaðstöðu sína sem heimsvaldasinnað ríki, er reynir að teygja arðrænskær sínar yfir allar jarðir. Á hinn bóginn eru Sovétríkin smám saman að efla aðstöðu sína í þriðja heiminum og þau eru ekki aðeins hættulegri óvinur fyrir þær sakir, heldur líka vegna þess að þau koma fram í gervi sósíalísma og þjóðfrelsis og reyna að ná ítökum í frelsis-hreyfingum þriðja heimsins til að sundra þannig samstöðu alþýðunnar og gera þau lönd, er áður börðust gegn heimsvalda-

stefnunni sér háð. Angóla er einkar skýrt dæmi um þetta og innrás sósíalheimsvaldasinnanna í Zaire synir líka ljóslega fram á utpenslustefnu þeirra. Alþýða heimsins verður því að vera á varðbergi gagnvart risaveldinu í austri, jafnframt því sem hún berst gegn heimsvaldaasælni Bandaríkjanna.

Heimsvaldastefnan nálgast nú öðfluga sitt dauðastrið. Það synir vaxandi barátta kugaðra og undirokaðra þjóða fyrir fullu sjálfstæði og frelsi. Á síðustu árum hafa nokkur lönd hrundið af höndum sér arasarstefnu heimsvaldaríkjanna og brotið af sér hlekkir arðræns og undirokunar. Við minnumst sigursællar baráttu alþýðu Víetnam, Laos og Kambódíu. Og alþýðan í fjölmörgum ríkjum Afríku Asíu og Romönsku Ameríku hefur í sívaxandi mæli tekið sér vopn í hönd og berst nú hetju legri baráttu gegn heimsvaldastefnunni. Sósíalísminn er hvarvetna í sök.

Við hér á Íslandi verðum að veita þessari baráttu kuguðu þjóðanna fullan stuðning. Það gerum við best með því að berjast gegn áhrifum og ásonk risaveldanna í íslenskt þjóðlíf. Við verðum að berjast gegn veru Íslands í Nató og fyrir brottför bandaríska herliðsins af Kefla-

víkurflygyelli til að tryggja fullan sjálfsakvörðunarrett íslensku þjóðarinnar, jafnframt því sem su barátta er mikilyægur stuðningur við kuguðu þjóðirnar. Þess vegna leggjum við í dag höfuðáhersluna í and-heimsvalda sinnuðu baráttunni á vígórðin: Gegn stríðsundirbúningi risaveldanna. Ísland úr Nató - herinn burt.

Kommúnistaflokkur Íslands/marxistar-lenínistar er stjórnmálaflokkur íslenskrar verkalyðsstettar. Hann er réttmætur arftaki þess gamla Kommúnistaflokks Íslands er til var á árunum 1930-88, og stofnun hans varð nauðsynleg vegna svika endurskoðunarsinna og úrkynjunar Kommúnistaflokksins gamla í borgaralegan flokk, eins og segir í stefnuskrá flokks okkar. Í dag leggjum við áherslu á samfylkingu verkalyðs og vinnandi alþýðu til sjávar og sveita á grundvelli stéttabaráttunnar. Við verðum að skipuleggja og sameina alla mögulega krafta á þessum grundvelli í verkalyðsmálum, í andheimsvaldssinnuðu baráttunni, í baráttunni fyrir jafnrétti kynjanna og fyrir hagsmunum verkalyðsæskunnar Höfuðþingann verður að leggja á starf meðal iðnverkalyðsins, á vinnustöðunum og innan verka lyðsfélaganna. Við eigum

SJÓMANNADAGUR DAGUR SJÓMANNA - FRAMHALD

En skrifstofuliðið hjá SR sem ræður öllu innan Sjómannadagsráðs þekkir vist engan annan sjómann. Sjómannadeginum ber að verja skv. lögum ráðsins: "að auka samheldni hinna ymsu starfsgreina sjómannastettarinnar" og "til að kynna lífsþarattu sjómannanna og mikilvægi þeirra fyrir þjóðarþuið". Hátíðardagskrain var hins vegar á engan hatt í samræmi við lög og reglugerðir ráðsins. Heimskulegt yfirklór Peters um að ekki mætti rugla saman hátíðareðli dagsins og kjarakröfum tengdum 1. maí breytir þar engu um. Það sem þó hleypti verstu bloði í menn voru fjalglegar yfirlýsingar Jónasar Haraldssonar atvinnuskítþenna LIU um að hin tíðu og hörmulegu slys í íslenskum fiskiskípum mætti í flestum tilfellum rekja til heimsku sjómannanna. Af yfirlýsingum Jónasar mætti ætla að hann hafi aldrei komist nær sjónum en í Nautholsvíkina. Korona sköpunarverksins voru svo tvær "snjallar ræður" Mattíasar Bjarnasonar boksala. Fyrri daginn talaði hann sem heilbrigðis- og tryggingarmalaraðherra en síðari daginn sem raðherra, braðairgðalaga. Var málmanni fyrir hátíðarhöldin að Matthías hafi verið Petri vini sínum þakklátur fyrir að fa að tala þaða dagana, annar dagurinn hefði hvergi nægt honum til að rettlæta 6. sept lögin. Þegar á holminn kom lét boksallinn sér hins vegar nægja að tiunda önnur afrek stjornarinnar s.s. að landverkafolk hafi orðið að þola enn meiri kjaraskerðingar en sjómenn á síðastliðnu ári. 6/6 77

Viðtal...frh AF BAKSIÐU

trúnaðarráðsfunði bar stjórnu upp tillögu um að fara ekki í verkfall og var hun sam-

mikið starf fyrir höndum sem krefst söfnfysis og þolinmæði. Lokamarkmiðið er enn langt undan, en baráttan er rétt að hefjast.

Lífi Kommúnistaflokks Íslands - forystuaflíð í verkalyðsbaráttunni.

Lífi eining verkalyðsins á grundvelli stéttabaráttunnar.

þykkt með 16:11.

Stb: Er eitthvað sem þú vildir segja að lokum?

Sv: Eg vil eindregið mæla með því að konur verði virkari felagar innán Soknar. Komi sínum mállefnum á framfæri og reyni af fremsta megni að fa leiðréttingu sinna mál gagnvart vinnunni sem slíkri og gagnvart launum sem eru til haborinnar skammar. Því segi eg: Felagar í Sokn. Rísum upp og latið ekki endalaust troða á okkur!

Öreigar og kúgaðar þjóðir heims sameinist!
Stéttabaráttan
Útg: Kommúnistaflokkur Íslands m-l.
21. tbl. 6. árg. 7/6 1977

STÉTTABARÁTTAN
-kemur út vikulega-
Sími: 27810.
Gró: 27810-6.

Abyrgðarm: Sigurður
Ingi Andrésson.

Sigurður Jón Ólafsson
Móðrufelli 15
R.

Carter og "nýja stefnan"

Fyrir skömmu boðaði Carter bandaríkjamönnum "nýja" utanríkisstefnu. Þessi nýja stefna á ekki að byggjast á gömlu grundvallarreglunum um að allt sé gott sem snúist gegn kommúnisma. Hin nýja stefna á að leggja önnur sjónarmið til grundvallar eða eins og Carter sagði í Notre Dame-háskolanum í South Bend, Indiana: "Það er utanríkisstefnan að byggjast á fimm meginatriðum": Í fyrsta lagi skyldi stefna okkar miðast við grundvallarskuldbindingar þjóða okkar um að vinna að framgangi mannréttinda. Í öðru lagi skyldi stefna okkar byggja á þinni samvinnu iðnvæðra lýðræðisríkja, vegna þess að gildismat okkar og annarra slíkra ríkja er hið sama og vegna þess að sameinuð getum við hjálpað til þess að veita öllum mönnum mannsæm- andi lífsskjör.

Stefna okkar, byggð á sterkri varnargetu, verður einnig að að ganga út á að leitast við að bæta samskiptin við Sovétríkja og Kína. . . . verðum við að ná málamiðlunum sem draga ur striðshættu.

Einnig verður stefna okkar að ná til þróunarlandanna, . . . mjökka gjana milli ríkja og fátækra í heiminum.

Að lokum hlýtur eg að hvetja öll ríki til þess að hefja sig yfir þröng þjóðarhagsmunasjónarmið og vinna í sameiningu að því að leysa ógnþrúninginn heims- vandamal eins og hættuna á kjarnorkustriði, kynþátthatur, vígbunaðarkapphlaupið, meng- unarhættu, hungur og sjúkdóm.

Þetta eru í stórum dráttum þau fimm atriði sem Carter segir að utanríkisstefna Bandaríkjanna muni byggjast á í framtíðinni. Þessi nýja stefna er vissulega á ytrahorðinu frábrugðin kaldastríðsstefnunni þegar ötti Bandaríkjanna við kommúnismann leiddi til þess að þeir föðmuðu að sér "hvern þann einræðisherra, sem einnig var haldinn þessum otta".

Hvert er í raun þá hið breytta viðhorf? Hafa þeir hugsað sér að snúa baki við þeim einræðisherrum sem þeir nú styðja, eða ætla þeir að afletta kugun- ar- og arðransaðgerðum gagn- vart þriðja heiminum? Engin merki sjást í þá átt og tæpast verður það lesið út ur ræðu Carters þegar grannur er skoðaður.

Það sem raunverulega byr að baki er að gera nauðsynlega andlitslyftingu á bandarískri utanríkisstefnu. Það fer til

dæmis ekki hja því að banda- rískir heimsvaldasinnar finni stóran mun á því hvað þeim gengur miklu verr að ná nauð- synlegri föttestu í þriðja heim- inum nú en áður. Hvarvetna eru þeir á undanhaldi og missa föttestu. Leppstjornir þeirra falla hver af annarri og þeirra sjónarmið eiga ekki lengur eins öruggan meirihluta á þing- um Sameinuðu þjóðanna eins og áður. Eitthvað "rottækt" varð því að gera. A einhvern áhrifa- ríkan hött varð að höfða til hinna nýfrjálsu ríkja Asíu og Afríku til að verja hagsmuni Bandaríkjanna. Þess vegna var leitað um öll Bandaríkin að ný- um athafnasömum og hæfilega frjálslyndum manni til að ger- ast boðberi hinna nýju stefnu. Carter var einmitt sa retti fyrir bandarísku heimsvaldastefnuna. Hann var ekki synilega tengdur dökkri fortíð bandarískrar utan- ríkisstefnu og gat því óhikað boðað hina nýju tíma. Í stað gömlu nýlendu- og kynþátta- stefnunnar segjast Bandaríkin vilja vingast við ríki þriðjaheim- sins og skipa lítaðan mann sem sendiherra hjá Sameinuðu þjóð- unum. Sjálfsagt alykta þeir að lítaður maður eigi auðveldara með að ná til þjóða Asíu og Af- ríku heldur en hvítur maður.

Innihaldslega hefur ekkert breyst í utanríkisstefnu Band- aríkjanna það eina sem hefur breyst er að nú á að beita öð- rum aðferðum til að halda þeirri stöðu sem Bandaríkin hafa í dag. Það á að halda stífar utan um sýtt og efla samstöðu NATO- ríkja til að tryggja öryggi bandarískra auðhringa, um leið og reynt verður að vingast við nýfrjáls ríki Asíu og Afríku. Þessi nýja stefna taknar vissan undanslatt en um leið er þetta tilraun bandaríska heimsveldis- ins til að halda fastar utan um það sem þeir þegar eiga og missa ekki meir af því en orðið er. Það má jafnvel finna þessari stefnu Carters samsvörun í stefnu Bretlands og Frakklands rett fyrir síðari heimstyrjöld- ina. Þá reyndu hömlu heims- veldin einmitt að finna einhverja leið til að viðhalda óbreyttu a- standi gagnvart annars vegar þýsku stríðsvelinni, sem var aluin til stríðs, og hins vegar framrás sosialismans víða um heim.

Astand heimsvalanna í dag minnir okkur á að við lifum fyrirstríðsár en ekki eftirstríðsár.

3. þing Vítíamnefndarinnar

Eitt lík jarðað annað grafið upp?

Þriðja þing Vítíamnefndar- innar á Íslandi var haldið í Felagsstofnun Studenta s. l. laugardag. Þar var samþykkt að leggja VN niður en stofna í hennar stað "Baráttuhreyfingu gegn heimsvaldastefnu". Miklar umræður urðu um, hvert skipulagsform baráttan skyldi hafa. Skiptust menn þar aðal- lega í tvo hóp. Annars vegar voru þeir sem vildu ein álls- herjarsamtök yfir alla hóp, sem starfa að einstökum mala- flokkum. Hins vegar voru þeir sem vildu að hóparnir hefðu

algjörlega sjálfstæða stefnu- skrá og skipulag en hefðu með sér samstarfsnefnd, þar sem þeir gætu samræmt störf sín og aðgerðir og æskilegt væri að þeir stæðu saman að blaðau- gáfu. Fyrirnefnd afstaða varð ofana. VNI hefur síðastliðið ár ekki verið annað en Afríku- hópur og ovirkur S-Ameríku- hópur. Palestínunefndin sem var í VNI setti sér á stofnfundi eigin stefnuskra, lög og skipu- lag. Þar segir m. a. að Pale- stínunefndin liti á sig sem full- FRAMHALD Á SÍÐU 2

Félagar.

Í dag höfum við fylkt liði til að leggja áherslu á mikilvæg-ustu baráttumál verkalyðs og allrar vinnandi alþýðu, jafnt hér á Íslandi sem alþjóðlega, á sviði jafnréttisbaráttu kynjanna sem og þau er snerta hagsmuni verkalyðsæskunnar. Á öllum þessum sviðum höfum við lagt áherslu á stefnu stéttabarátt-unnar, stefnu marxismans- lenínismans, á meðan ASÍ-for- ystan, Alþýðubandalagið og þeirra hlápatíkur hafa hafið á loft fana stéttasamvinnu og endurskoðunarstefnu. Á undan- förnum árum hafa þessi tvö ósættanlegu sjónarmið komið æ betur í ljós í hinum kápítalíska heimi; annars vegar stefna stéttabaráttunnar, sem berst fyrir einingu verkalyðs og allrar alþýðu á stéttarlegum grundvelli gegn kúgun og arð- rani auðvaldsins; hins vegar stefna stéttasamvinnu, sem hvetur verkalyðinn til sátta og uppgjafar við auðvaldið og fær hann til að trúa því, að það þjóðskipulag, sem hann býr við se oumbreytanlegt.

Þessar tvær stefnur eða lín-ur hafa komið hvað greinilegast í ljós innan verkalyðshreyfing- arinnar. Forystusauðir Alþýðu bandalagsins eru helstu boð- berar stéttasamvinnu og endur-

"Stéttarfélagin verði virk baráttutæki"

Ræða Sigurðar Jóns

Ólafssonar á 1. maí

schoðunarstefnu á Íslandi. Þeir hafa haft töglín og hagldirnar innan verkalyðshreyfingarinnar í rúma þrjá aratugi og við sjá- um arangurinn af starfi þeirra í dag. Verkalyðurinn verður að afla nær helming sinna tekna í yfirvinnu til að geta haft í sig og á, hann verður að leggja nött við nýtan dag til að endar nái saman. Virkni verkafólks í kjaradeilum er í algjöru lág- marki, fundir í verkalyðsfel- ögum eru illa sóttir og kröfurn- ar eru mótáðar á skrifstofum verkalyðsfelaganna en ekki á vinnustöðunum. Endurskoðunar sinnunum hefur tekist að miklu leyti að berja niður allan bar- áttuvilja og alla samstöðu með- al verkamanna.

Á síðasta Alþýðusambands- þingi boðuðu þessir foringjar að nú væri tímabili varnarbar- áttunnar lokið, nú skyldi hefja öfluga sök. Og hver voru svo söknaform ASÍ-foringjanna? Jú, 100 þús. kr. lágmarkslaun. Þessi krafa á að ná upp sama kaupmætti og þegar síðast var samið. Sem þýðir ekkert ann- að en aframhaldandi kjaraskerð- ing. Ef 100 þús. kr. krafan verður að veruleika, þarf verka- fólk eftir sem áður að leggja á sig yfirvinnu til að geta lifað af launum sínum. Slíkri verka-

lyðsforystu getur hinn almenni félagsmaður ekki treyst.

Kommúnistaflokkur Íslands er eina stjórn málaaflið á Íslandi í dag, sem heldur á lofti kröfunni um lífvænleg laun fyrir 40 st. vinnuviku. Þessi krafa er þýð- ingarmesta kr. afan í hagsmuna- baráttu verkalyðsins í dag og hún hefur reyndar avallt verið það þar sem öflug verkalyðs- hreyfing hefur risið. Þessi krafa hefur jafnframt pólitísku hlutverki að gegna. Meðan verkalyðsstettin er tilneydd til að leggja á sig stórfellda eftir- vinnu er ljóst að hún getur ekki stundað félagsstarfsemi að nokkru marki. Þá aðstöðu verð- ur að skapa, að verkalyðurinn geti tekið fullan þátt í félags- legu og pólitísku starfi.

Kommúnistaflokkur Íslands berst fyrir samfylkingu verka- lyðsins á grundvelli stéttabar- áttunnar. Hann berst fyrir virk- ri þátttöku verkamanna í kja- rarbaráttunni, að kröfurnar verði mótáðar og ræddar meðal félagsmanna sjálfrá, á vinnstöð- um og innan fagfélaganna. Hann berst fyrir auknu lýðræði innan verkalyðshreyfingarinnar. Stefna okkar er að stéttarfélagin verði virk baráttutæki í þágu félagsmanna sinna en ekki dauð-

Framhald á síðu 3:

Viðtal við sóknarfélaga

Stb: Hver eru laun sóknarfél- aga?

Sv: Þau eru misjöfn eftir starfsaldri en byrjendalaun eru 71.116 og alag að auki. Eftir fimm ára starfsaldur, eru þau orðin 76.067 plus a- lag.

Stb: Hvaða störfum gegnið þið? Koma þau ekki inn á verksvið sjukraliða?

Sv: Við sjáum um skuringar og skolin. Þær sem eru á gangi vinna nákvæmlega sömu vinnu og sjukraliðar, enda ráðnar í sjukraliðaplass. Sóknarstúlkur eru notaðar til hins ytrasta sem odyrt vinnuaf, enda vantar mjög bæði sjukraliða og hjukrunar- folk.

Stb: Hvaða starfsmenntun er ykkur boðið uppa?

Sv: Til er ætluð um nam- skeiðahald fyrir starfsstúlkur til að ná rettindum sjukraliða. En lítið sem ekkert hefur komið í framkvæmd. Að visu eru namsskeið haldin öðru hvoru og er eitt í gangi nuna en þar komast færri að en vilja. Mér skilst að með þessu nam- skeiði naist hærra kaup. Eg held að það sé í allt 14% sem

leggst ofan á kaupa. Má segja að þarna sé kominn fyrsti visirinn að aframhald- andi menntun.

Stb: Hvert er verksvið sokn- arfélaga?

Sv: Við vinnum á barnaheimil- um, elliheimilum og sjukra husum. Í raun megum við að- eins vinna í bitiburi, skoli og skuringum. Enda er það ofor- syranlegt hvernig við erum latnar sinna sjúklingum. Kon- ur sem höfum enga menntun til þess.

Stb: Er það ekki krafa ykkar að fa sjukraliðarettindi?

Sv: Jú, við öflug auðvitað eiga kost á frjökum menntun. Eins finnst mer að við ættum að fa sömu laun fyrir sömu vinnu. Þarna er eg komin út í það að til er starfsheiti á spítölum er nefnist "Aðstoðar- maður hjukrunarfræðings" í þetta starf eru ráðnir karl- menn með enga undirstöðu- menntun frekar en við en þeir eru ríkisstarfsmenn og fa miklu hærra kaup. Þetta hef- ur skapað mikla olgu hjá Sokn sem vonlegt er.

Stb: Hvað með verkföll?

Sv: Megnið af félögum Soknar

vilja fara í verkföll, ekki hvað sist skæruférföll, en þora það ekki af otta við upp- sagnir. Einnig hefur ahrif á þær að allt fari í öngþveiti ef þær fari. Því er alltaf slegið upp að ef við förum í verkfall þá stoppi allt. Stofn- anirnar fyllast af ohreinind- um og hver eigi að fara í biti burið. Eins þær sem vinna á gangi. Þá hlaðist su vinna á sjukraliða og hjukrunarkon- ur, og þær komist ekki yfir að sinna henni. Eg tel hins vegar að aðrar starfsstettir a sjukrahusum seu það fjöl- mennar að þær eigi að geta tekið þessi störf að sér um tíma. Í stuttu máli: Alltaf höfðað til móðurtilfinningar- innar hjá konum.

Stb: Hvað finnst þér um stjórn Soknar?

Sv: Þar er meira um orð en efndir. Aðalheiður hefur gefið stórorðar yfirlýsingar í Opnu husi og víðar. Aðspurð um verkföll hjá Sokn þriðja júní sa hún enga, annmarka á því og var hörð á að engar undanþagur yrðu gefnar. Síðan kom annað í ljós. A

Framhald á bls. 3

GFRIST ÁSKRIFENDUR

Stéttabaráttan vikublað